

یی چینگ

کتاب تقدیرات

پیشگفتار: ل. ک. یونگ

مترجم: سودابه فضایی

چاپ جدید با تجدید نظر و اصلاحات

یہ چینک

یی چینگ

یا

کتاب تقدیرات

کهن ترین کتاب حکمت و فالنامه‌ی چینی
تنظیم به انگلیسی از آلفرد داسگلاس
پیشگفتار از کارل گوستاو یونگ

ترجمه‌ی سودابه فضایی

I Ching
or
THE ORACLE OF CHANGE
How to consult the I Ching
by
ALFRED DOUGLAS

LONDON
VICTOR GOLLANCZ LTD
Second impression
1974

یی چینگ
یا «کتاب تقدیرات»
آلفرد داگلاس

ترجمه سوده ساهلی

ناشر: نشر ثالث

طرح جلد و صفحه‌آرایی: ارشاسان

چاپ هفتم: ۱۳۷۶ - ۵۵۰۰ نسخه

چاپ: سازمان چاپ احمدی

خیابان انقلاب - مقابل دانشگاه - خیابان ۱۲ فروردین - شماره ۱۱ - طبقه دوم - تلفن: ۶۴۶۰۱۴۶

کلیه حقوق چاپ محفوظ و متعلق به نشر ثالث است -

ISBN 964-6404-03-0

شابک ۹۶۴-۶۴۰۴-۰۳-۰

II-N: 9789646404038

ای.ای.ان ۹۷۸۹۶۴۶۴۰۴۰۳۸

خردیی چینگ

جهان اصغر

«یی چینگ» توصیف ساده و در عین حال عمیقی از طبیعت جهان و زندگی درونی این طبیعت، به دست می‌دهد.

ریشه‌ی همه‌ی موجودات «تایی چی» ۲۲ است. «تایی چی» چشمه‌ی غایی و غیرقابل شناخت زندگی است. همه‌چیز از «تایی چی» می‌آید و به «تایی چی» برمی‌گردد. «تایی چی» بر همه‌چیز محیط است، و محاط است در همه‌چیز.

نزدیکترین راه برای رسیدن به «تایی چی» و درک آن، از طریق تنها وجه دائمی زندگی است: پدیده‌ی تغییر. در جهان، همه‌چیز در وضعیت نوسانی است. همه‌چیز در حال تغییر به چیز دیگری است. هیچ چیز آخرین چیز نیست. تغییرات یکی پس از دیگری، در دوایری همواره گردان می‌چرخند، و هر پایانی، خود شروعی است. مسیر تغییرات را می‌توان همه‌جا دید، در جزر و مد امواج، در حرکت امله‌ی قمر، در گردش فصول، و در اقبال آدمی.

یکی از تفسیرهای کنفوسیوس بر «یی‌چینگ»، چنین می‌گوید:
«خورشید می‌رود و ماه می‌آید. ماه می‌رود و خورشید
می‌آید. خورشید و ماه جانشین یکدیگر می‌شوند. و ثمر
آن درخشش آنهاست.

سرما می‌رود و گرما می‌آید، گرما می‌رود و سرما می‌آید،
با این دوره‌ی گردش سرما و گرما، سال کامل می‌شود.
آنچه در گذشته بوده، کمتر و کمتر می‌شود، و آنچه در
آینده است، بیشتر و بیشتر می‌شود، این انقباض و
انبساط، بر هم اثر می‌گذارند، و پیشرفتی سودمند
حاصل می‌شود.»

تغییر، از تداخل دو نیروی اولیه‌ی «یانگ» و «ین»، که عناصر
مثبت و منفی وجودند، ناشی می‌شود. جریان پیچیده‌ی درونی نیروهای
میان ایندو قطب، منتج به ایجاد و استحاله‌ی همه‌چیز می‌شود.
این نیروی نمونه، که دائم در حال تغییر است، این سرمشاق
حیات. «تائو»^{۲۴} نامیده می‌شود، و به معنای راه و طریقت است. «تائو»
نیروی حیات است، نیرویی که در پشت نیروهای طبیعت وجود دارد.
همه‌چیز توسط «تائو» خلق می‌شود. و همه‌چیز توسط «تائو» تجزیه
می‌شود.

«ین» و «یانگ» که دو اصل به‌وجود آورنده‌ی یی‌چینگ هستند،
مفاهیمی متضاد و درعین‌حال مکمل دارند. از ایندو، هشت «سه‌خطی»
به‌وجود آمد، که نمایانگر مراحل بنیانی دایره‌ی تغییر است. با ترکیب
جفت به جفت این هشت «سه‌خطی»، شصت و چهار «شش‌خطی» به‌وجود
آمد، که هر یک بخش کوچکی از این دایره‌ی تغییر را نشان می‌دادند.
بعدها، به هر یک از خطوط «شش‌خطی» مفهوم خاص اختصاص
یافت. و بدین‌ترتیب طالبان، برای یافتن راز خطوط متغیر ۳۸۴
نشانه‌ی ارزشمند دیگر به دست آوردند.

«یی‌چینگ» به‌وجود آمده بود، تا تمام سطوح جریانهای تغییر
و استحاله‌ی جهان را منعکس کند. از خلقت گرفته، تا به رشد، بلوغ،
مرگ، تجزیه، و خلقت دوباره. این کتاب بازتابی کامل است از نظم
طبیعی، اما به صورت صغیرایی^{۲۵} آن.

«حکیم دانا به بالا می‌نگرد، و پدیده‌ی آسمان را ملاحظه می‌کند، سپس به پائین می‌نگرد، و طرح زمین را می‌آزماید، و بدین ترتیب علت و سبب تاریکی و روشنائی را می‌آموزد.

او چیزها را از شروع تا پایان دنبال می‌کند، و بدین ترتیب مفهوم زندگی و مرگ را درمی‌یابد.

او ملاحظه می‌کند که چگونه وحدت میان جوهر و نفخه، به چیزها شکل می‌دهد، و چگونه هیبت «ذات»، تجزیه و فساد چیزها را ایجاد می‌کند، و بدین ترتیب ساختمان خلقتی «ارواح» بالاتر و پایین‌تر را درمی‌یابد.»

«بی‌چینگ» و زمان : فصول

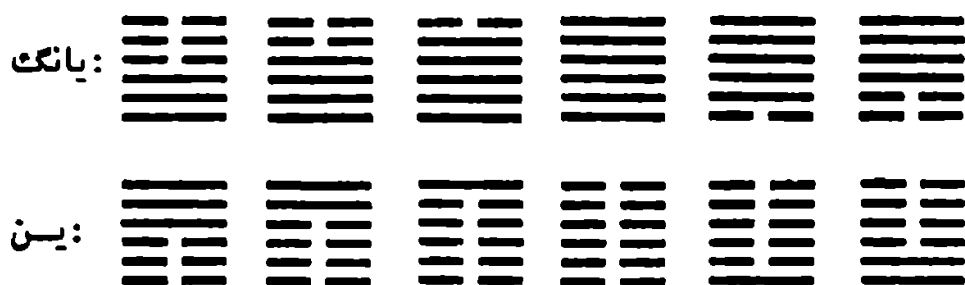
«بی‌چینگ» بیش از ۳۰۰۰ سال در چین مورد استفاده قرار گرفته، تا دایره‌ی گردش فصول، و گشت سالانه‌ی فعالیت‌های بشری را نشان دهد.

تقویم سنتی چین، سال را به دو نیمه تقسیم می‌کند، شش ماه اول سال تحت حکومت «یانگ» است، و شش ماه دوم، تحت حکومت «ین». سال جدید در اسفندماه آغاز می‌شود، یعنی یکماه پیش از نقطه‌ی اعتدال ربیعی در بهار، و بر شش ماه فعالیت خلاق، که تحت استیلای نیروهای یانگ است، راه می‌گشاید. طی این مدت، تمام پیشه‌های مردانه، چون کشاورزی، شکار، خانه‌سازی، و ازدواج بسیار خوب است.

نقطه‌ی اوج دوره‌ی یانگ در تحویل تابستان است، پس از آن رو به نقصان می‌گذارد، و سرانجام توسط نیروهای «ین» سرکوب می‌شود. نیروهای ین درست قبل از نقطه‌ی اعتدال خریفی در مهرماه، استیلای خود را از دست می‌دهد.

در نیمه‌ی دوم سال، موقع مناسب فعالیت‌های آرام‌تر زنانه است. کارهایی چون، بافتن، تفریح و تجدید قوا، برنامه‌ریزی برای سال آتی، و زایمان.

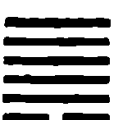
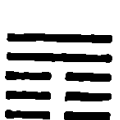
نقطه‌ی اوج دوره‌ی ین، قبل از تحویل زمستان در ماه آذر است. پس از آن دوباره نیروهای یانگت وارد مبارزه می‌شوند، تا اینکه در آخر ماه اسفند، یعنی در آغاز سال نو کاملاً مستولی می‌شوند. هر يك از دوازده ماه سال تحت استیلاي يك «شش‌خطی» است، که موسوم به «بزرگت شش‌خطی» می‌باشد. این دوازده «بزرگت شش‌خطی»، صعود و فرود نیروهای یانگت و ین را در طول سال نشان می‌دهند:

دانستن ویژگی‌های «بزرگت شش‌خطی‌ها» ارزشمند است، زیرا کمکی است از برای شروع برنامه‌ی، یا به پایان رساندن کاری، و یا تعیین ساعت سعد، برای يك عمل آتی. چنانچه در نیتی که دارید مسالهی زمان از اهمیت خاصی برخوردار باشد، و از قضا یکی از ین دوازده «شش‌خطی» به دست آید، بسیار پرمعنی است. اما باید به‌خاطر داشته باشید که جواب کامل را به حساب آورید، چرا که اغلب مسالهی زمان در متن توضیحی «شش‌خطی» حل می‌شود.

در اینجا جدول راهنمای تقویم چینی هاپ شده است. ماه‌ها از نظر سنتی به دو «پانزده روزه» تقسیم شده‌اند، که هر يك موسوم به اسمی است، این اسم مشخص‌کننده‌ی آن پدیده‌ی طبیعی اصلی است که در آن دوره از زمان باید منتظرش بود. روایت شده که این اسمی، به نحوی کاملاً دقیق، نشان‌دهنده‌ی تغییرات فصل در شمال چین است. در جدول زیر، مدار متناوب یانگت و ین، به گونه‌ی ساده و روشن نشان داده شده.

تقویم باستانی چین

ماه	بزرگ شش خطی	پانزده روزه	تاریخ آغاز
۱	ت، ایی 	آغاز بهار باران	۱۶ بهمن ۱ اسفند
۲	تاچوانگک 	بیداری مخلوقات اعتدال ربیعی	۱۶ اسفند ۲ فروردین
۳	کواپی 	روشن و درخشان ریزه باران	۱۷ فروردین ۱ اردیبهشت
۴	چ، ین 	شروع تابستان فراوانی کمتر	۱۶ اردیبهشت ۱ خرداد
۵	کو 	دانه‌یی در گوش تعویل تابستان	۱۷ خرداد ۱ تیر
۶	تون 	گرمای کمتر گرمای بیشتر	۱۷ تیر ۲ مرداد
۷	پی 	آغاز پائیز پایان گرما	۱۷ مرداد ۲ شهریور
۸	کوان 	شب‌های سپید اعتدال خریفی	۱۷ شهریور ۲ مهر
۹	پو 	شب‌های سپید یخ‌های نازک‌شیشه‌یی	۱۷ مهر ۲ آبان

۱۷ آبان	آغاز زمستان	۱۰	ک، اون	
۲ آذر	برف کمتر			
۱۶ آذر	برف بیشتر	۱۱	فو	
۱ دی	تحویل زمستان			
۱۶ دی	سرمای کمتر	۱۲	لین	
۱ بهمن	سرمای بیشتر			

جدول زمان، علامت بروج نجومی و ستاره‌ی هر شش خطی

شماره‌ی شش خطی	زمان	برج	ستاره
۱	۱۱ اردیبهشت	عقرب	اورانوس
۲	۱۰ آبان	سرطان	ماه
۳	۱۶ آذر	دلو	ونوس/زهره
۴	۲۱ دی	قوس	مارس/مریخ
۵	۱۸ بهمن	میزان	ژوپیتر
۶	۲۲ اسفند	عقرب	خورشید
۷	۲۴ فروردین	قوس	نپتون
۸	۳۰ فروردین	سرطان	مرکوری/عطارد
۹	۱۵ اردیبهشت	میزان	ساتورن/زحل
۱۰	۴ تیر	سنبله	اورانوس
۱۱	۱۲ بهمن	میزان	ماه

• این جدول مأخوذ است از

The Iching and its Associations, Diana ffarrington Hook, RKP.
1980, P 132.

شماره شش خطی	زمان	برج	ستاره
۱۲	۱۰ مرداد	اسد	ونوس/زهره
۱۳	۲۸ تیر	جوزا	مریخ/مارس
۱۴	۱۷ اردیبهشت	عقرب	ژوپیتر
۱۵	۲۱ آذر	دلو	خورشید
۱۶	۱۶ اسفند	سرطان	نپتون
۱۷	۲۴ بهمن	حوت	مرکوری/عطارد
۱۸	۲۸ اسفند	حمل	ساتورن/زحل
۱۹	۱۱ دی	اسد	اورانوس
۲۰	اردیبهشت/خرداد/تیر	سرطان	ماه
۲۱	۲۷ مهر	حوت	ونوس/زهره
۲۲	۲ شهریور	ثور	مریخ
۲۳	۹ مهر	سرطان	ژوپیتر
۲۴	۱۰ آذر	دلو	خورشید
۲۵	۱۸ شهریور	حوت	نپتون
۲۶	۲۸ مرداد	میزان	عطارد
۲۷	۲۸ آبان	دلو	زحل
۲۸	۳ آبان	ثور	اورانوس
۲۹	آذر/دی/بهمن	قوس	ماه
۳۰	۱۰ شهریور	جوزا	ونوس
۳۱	۴ خرداد	جدی	مریخ
۳۲	۱۶ تیر	حمل	ژوپیتر
۳۳	۱۰ تیر	جدی	خورشید
۳۴	۱۰ اسفند	میزان	نپتون
۳۵	۳۰ بهمن	اسد	عطارد
۳۶	۲۸ شهریور	ثور	زحل
۳۷	۲۳ اردیبهشت	جوزا	اورانوس
۳۸	۲۸ آذر	سنبله	ماه
۳۹	۲۲ آبان	دلو	ونوس
۴۰	۱۶ اسفند	قوس	مریخ

شمار می شن خطی	زمان	برج	ستاره
۴۱	۳ مرداد	اسد	ژوپتر
۴۲	۲۹ دی	حوت	خورشید
۴۳	۱۲ فروردین	عقرب	نپتون
۴۴	۱۱ تیر	ثور	عطارد
۴۵	۵ فروردین	اسد	زحل
۴۶	۴ دی	حمل	اورانوس
۴۷	۳ مهر	عقرب	ماه
۴۸	۲۹ اردیبهشت	حمل	ونوس
۴۹	۲۲ مرداد	جوزا	مریخ
۵۰	۱۷ خرداد	ثور	ژوپتر
۵۱	اسفند/فروردین/ اردیبهشت	حوت	خورشید
۵۲	۱۵ مهر	دلو	نپتون
۵۳	۵ بهمن	جدی	عطارد
۵۴	۱۶ شهریور	سنبله	زحل
۵۵	۲۳ خرداد	جوزا	اورانوس
۵۶	۱۸ فروردین	جدی	ماه
۵۷	۱۶ مرداد	حمل	زهره
۵۸	شهریور/مهر	سنبله	مریخ
۵۹	۲۹ خرداد	قوس	ژوپتر
۶۰	۲۲ تیر	اسد	خورشید
۶۱	۴ آذر	سنبله	نپتون
۶۲	۱۷ دی	جدی	عطارد
۶۳	۲۱ مهر	ثور	زحل
۶۴	۱۶ آبان	عقرب	اورانوس

مرد برتر

«بی چینگ» نشان می‌دهد که وقایع به ترتیبی خودمختار و هرج و مرجی اتفاق نمی‌افتند، و چنانچه در خلال قوانین خطوط متغیر معلوم شد، وقایع راه تغییرناپذیر تائو را دنبال می‌کنند. همه چیز تغییر می‌کند، اما به طریقی معین، و در زمانی معلوم. وقتی مدار خاص يك تغییر به مرحله‌ی خاص می‌رسد، «بی‌چینگ» به ما نشان می‌دهد که می‌توان آن مرحله‌ی را دید که به‌طور اجتناب‌ناپذیر به دنبال خواهد آمد.

اگر بی‌چینگ در شرایط دائم‌التغیر زندگی به‌کار گرفته شود، آنگاه می‌توان از تزلزل و عدم اطمینان وجود بشری اجتناب کرد. همچون ناخدای يك کشتی صید، که به دلیل آگاهی‌اش نسبت به امواج و بادها، می‌تواند از آنها به نفع خود استفاده کند، و بدین ترتیب به مقصد مورد نظرش برسد، به همان ترتیب آن کسی که در موقع تردید و بی‌تصمیمی از کتاب «بی‌چینگ» سؤال می‌کند، می‌تواند در طول عمر خود، در راهی مطمئن گام بردارد.

چنین شخصی در کتاب «بی‌چینگ» با نام «مرد برتر» توصیف شده است. تفسیر بزرگ چنین می‌گوید:

«هنگامی که مرد برتر می‌خواهد دست به انجام عملی بزند، چه عملی خصوصی یا عمومی، او به «بی‌چینگ» رجوع می‌کند. با جمله‌ی سؤال می‌کند. «بی‌چینگ» پیام او را می‌شنود، و جواب می‌آید، به گونه‌ی که انگار پژواک سؤال بوده است. مرد برتر در مورد هر سؤال و موضوعی، چه این موضوع درباره‌ی آینده‌ی دور باشد، یا نزدیک، مرموز باشد یا عمیق، بی‌درنگ می‌تواند دریابد که چه نتیجه‌ای بدست خواهد آمد.»

بی‌چینگ روشن می‌کند که هیچ چیز ساکن نیست، هیچ چیز همیشگی نیست، و برای هر چیز زمانی خاص وجود دارد. آن کسی که نمی‌کوشد تا قبل از وقت به کامیابی برسد، آن کسی که می‌تواند نقصان‌ها و فرودهای غیرقابل اجتناب را تاب آورد، به خشنودی واقعی

خواهد رسید. اگر از وسط جاده‌ی پیشرفت برود، از درگیریه‌ها اجتناب خواهد کرد و خود را با ضرب آهنگ متوازن طبیعت تطبیق خواهد داد، و سرانجام با تائو به وحدت خواهد رسید.

او زندگی خود را بر مبنای نگرش یی‌چینگ نسبت به دوایر تغییر، تنظیم می‌کند. و آگاه است که ناچیزترین حرف یا عملش، موجی کوچک در اقیانوس تائو پدید می‌آورد، که ممکنست اثراتی غیرقابل احتساب در سرنوشت او داشته باشد. مرد برتر در همه‌ی اوقات در کمال فروتنی و احتیاط طی طریق می‌کند.

«حرفها از یکنفر بیرون می‌جوشد، و ادامه می‌یابد تا مردم را تحت تأثیر قرار دهد. اعمال از نزدیک شروع می‌شود، و اثرات آن در دوردست دیده می‌شود. حرفها و اعمال، لولا و فنر مرد برتر هستند. حرکت این لولا و فنر، اعتبار یا عدم اعتبار او را مشخص می‌کند. حرفها و اعمال او، آسمان و زمین را به حرکت درمی‌آورد، آیا می‌تواند نسبت به آنها بی‌توجه باشد؟»

یی‌چینگ در زمانی به وجود آمده، که پیوند انسان با سطوح عمیقتر روانش، بسیار قویتر و روشنتر از امروز بوده است. این کتاب مرکز نیروی محرکه‌ی تصاویر روانی است، که می‌تواند مانند پلی میان ذهن خودآگاه و اعماق ناخودآگاه ما عمل کند.

لزوم وجود چنین پلی را باید در عدم توانائی اندیشه جستجو کرد، که حتی قادر به حل مسائل اساسی وجود بشری هم نیست. علم می‌تواند به ما نشان دهد چگونه، اما تنها الهام، و قنوه‌ی ذهنی ناخودآگاه است که می‌تواند بگوید چرا.

یی‌چینگ جاده‌ی است که میان دو قطب همزاد «ین» و «یانگ» کشیده شده، در دنیایی که همه چیز «یک» است، و «یک» همه چیزست، جایی که کشمکش فرونشسته، و زندگی بی‌زمان است:

«هنگامی که از نزدیک در طبیعت و علل چیزها غور می‌کنیم، تا حدی که به جوهر روح‌وار و غیرقابل نفوذ آن وارد می‌شویم، به استفاده‌ی عملی از آنها به بهترین وجه توفیق می‌یابیم. زمانی که این استفاده، بی‌واسطه و مستقیم شد، و آسودگی خاطر تضمین گردید، فضایل ما تقویت می‌شود.»

مرد برتر از طریق تجارب خود می‌داند که این امر واقعیت دارد، ازینرو خود را به مدارهای کپکشان متصل می‌کند، و صاحب اختیار سرنوشت خود می‌شود:

«مرد برتر کسی است که در کیفیت‌های خود، هماهنگی با آسمان و زمین است، درخشش او، همانند درخشش آفتاب و ماه، نظم او همانند نظم چهارفصل، و ارتباط او با سعد و نحس همانند خدایان است.»

«ممکنست مرد برتر از آسمانها پیشی گیرد، اما آسمان با او مخالفتی نخواهد کرد، او ممکنست از آسمان تبعیت کند، و درست همانطور عمل کند که آسمان عمل می‌کند. اگر آسمانها با او مخالفتی نمی‌کنند، پس چگونه ممکنست مردمان و خدایان با او مخالفت کنند!»

روابط و نشانه‌ها^{۲۶}

در هر «شش‌خطی»، حکم شاه «ون» درباره‌ی کل «شش‌خطی» است، و موقعیتی که این «شش‌خطی» مشخص می‌کند. اما تفسیر امیر «چو» از خطوط، درباره‌ی لحظاتی است که این تغییرات حادث می‌شوند. بر همین اصل در هر «شش‌خطی»، خطوط متغیر (اعداد ۶ و ۹) مبنای کل تفسیر است.

«سه‌خطی»ها را در يك «شش‌خطی» باید در ارتباط با همدیگر در نظر گرفت، «سه‌خطی» پایینی نشانه‌ی زیر، درون و پشت است. بدین جهت به صورت واقعیهی که اتفاق افتاده تفسیر می‌شود. حال اینکه «سه‌خطی» بالایی نشانه‌ی بالا، بیرون، و جلو است. بدین جهت به صورت واقعیهی که در آینده رخ خواهد داد، تفسیر می‌شود.

هر «شش‌خطی» به سه نیروی اولیه تقسیم می‌شود: آسمان، زمین و انسان. دو خط پایینی نشانه‌ی زمین، دو خط میانی نشانه‌ی انسان،

۲۶- از اینجا تا آخر این بخش، از منبع دیگر، بویژه کتاب ریچارد ویلهلم

به متن افزوده شده

و دو خط بالایی نشانه‌ی آسمان است.

بنا بر قاعده، پایین‌ترین و بالاترین خط بدون زمان‌اند، بیرون از موقعیت‌اند و اندر زگو هستند. خط بالایی جای پیر داناست، کسی که درگیر مسایل دنیایی نیست یا بهر حال فردی متشخص و عاقل است و اندر زهایش راهگشاست. در حالیکه چهار خط میانی دارای محدودیت زمانی‌اند، و نسبت به سؤال، چگونگی تفسیر آنها تعیین می‌شود. دو خط وسطی، یعنی خط سوم و چهارم، از همه مهم‌ترند. خط دوم و پنجم در درجه‌ی دوم اهمیت قرار دارند. خط سوم که بالاترین خط «سه‌خطی» پایینی است موقعیتی موقتی دارد. خط چهارم از نظر اهمیت بالاتر از خط دوم قرار دارد. خط سوم و پنجم جایگاه اقتدار است، خط چهارم جایگاه وزیر است و خط پنجم جایگاه حاکم. گاهی بنا بر موقعیت خط پنجم نشانگر شوهر، خط چهارم نشانگر زوجه، خط دوم نشانگر پسر است. خط دوم و چهارم جایگاه افراد اداری، پسران و زنان است. خط دوم و پنجم ارتباط کارمندی با رئیسش، پسری با پدرش، و یا زنی با شوهرش را نشان می‌دهد.

مفهوم نمادها (سمبل‌ها).

آسمان : نشانه‌ی روح، نشانه‌ی پدر، و مرد است. همچنین نشانه‌ی صبح است. نشانه‌ی عشق است که با اصل نور پیوند دارد. آسمان نشانه‌ی وحدت است.

آسمان نمودار خوش‌اقبالی و بداقبالی، هردوست. وقتی آفتاب، ماه و ستارگان در آسمان باشند، خوش‌اقبالی و کامیابی پیش خواهد آمد. وقتی ستاره‌ی دنباله‌دار و کسوف و امثال آنها در آسمان دیده شود، نشانه‌ی بداقبالی و ناکامی خواهد بود.

زمین : نشانه‌ی زندگی است. زمین مادر است، طبیعت است. زمین نشانه‌ی عصر است، نشانه‌ی تاریکی است. راستی و درستی علامت زمین هستند. زمین مراقب است که همه‌ی مخلوقات اطعام شوند.

همچنین زمین نشانه‌ی کثرت است.

اژدها : نمادی الهی است، نیروی زندگی و تجلیات زندگی است. اژدها عنصر اصلی «چ، ین»، اصل آسمان و حامی باران است، که نشانه‌ی حاصلخیزی است. هر يك از شش خط «چ، ین» شش اژدهاست که به ارا به بسته‌اند. خون اژدها، سیاه و زردرنگ است. که رنگهای باستانی آسمان و زمین هستند.

اسب : پی‌چینگ کیفیات اسب را نیرو و سرعت می‌داند. اسب گاهی مرکب رب‌النوع باد است. گاهی مرکب عنصر هوا. اسب «یانگ» است و به معنای زندگی طولانی است. اسبهای مختلف نشانگر قدرت، بردباری و استحکام هستند.

مادیان : نشانه‌ی رام بودن و قوی بودن است.

فلز و سنگ‌های قیمتی : نشانه‌ی خلوص و استحکامی بدون خدشه‌اند.

میوه : نشانه‌ی تغییر کردن طی زمان، و رسیده شدن است.

سگ : نگهبان با وفاست.

جاده‌ی عظیم : راه جهانی زندگی را در بهار نشان می‌دهد.

نی خیزران : علامت فراوانی و سرعت رشد است.

عبور از رودخانه‌ی بزرگ : یعنی برعهده گرفتن کاری خطیر.

پا گذاشتن روی دم ببر : خود را دچار خطر کردن.

روزه‌داری : یعنی برای رسیدن به هدف خود، به خدا پناه بردن.

شکار در جنوب : یعنی به انجام رسیدن عملی بزرگ.

خون‌گریستن در رودخانه : نهایت ترس و تحقیر.

نگاه يك پسر بچه : نماد فردی بی‌فکر که نمی‌تواند دور را ببیند، و تنها مناظر ساختگی را باور می‌کند.

امیر : نشانه‌ی پیر دانا، پدر، رئیس و هر آن کسی است که ما امتیازی خاص بر او قایلیم.

امیرزاده : همچون امیر، شخصی ممتاز است، که در زندگی خود به نحوی از او پیروی می‌کنیم.

جهات اربعه و فصول

هشت «سه‌خطی» اصلی، هر يك نماد یکی از جهات جغرافیایی‌اند. و هر جهتی نشانگر یکی از فصول است.

تویی : این «سه‌خطی» نشانگر غرب است. و در نتیجه با پاییز و خرابی در ارتباط است. خرد شدن و تکه‌تکه کردن یکی از علائم این «سه‌خطی» است اما در میانه‌ی پاییز همه‌ی مخلوقات شادی می‌کنند.

چمن : این «سه‌خطی» نشانگر شرق است. و رشدی بهاره را نشان می‌دهد. به معنای بهار و عشق آمده است.

چ، ین : این «سه‌خطی» نشانگر شمال غربی است. نشانگر سرما و یخ. و نشانگر آنکه در این «سه‌خطی» تاریکی و روشنائی همدیگر را برمی‌انگیزند.

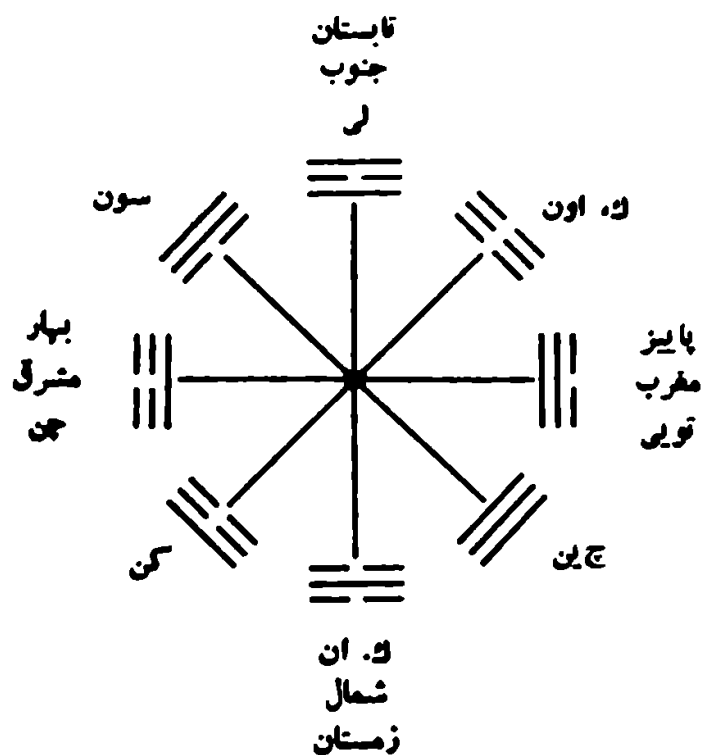
سون : این «سه‌خطی» نشانگر جنوب شرقی است و نشانگر کمال یافتن است. کمال به معنای ایستادن تمام مخلوقات خالص و کامل می‌گردند.

کن : این «سه‌خطی» نشانگر شمال شرقی است که شروع و ختم هر مخلوقی در آنجا است.

ك، ان : این «سه خطی» نشانگر شمال است. و نشانه‌ی زمستان، و سه خطی رنج و زحمت است.

لی: این «سه خطی» نشانگر جنوب است، و درخششی است که در پرتو آن همه‌ی مخلوقات همدیگر را درك می‌کنند

ی، اون: این «سه خطی» نشانگر جنوب شرقی است. پاسخگو و پذیرا، یعنی زمین. او مراقب است که تمام مخلوقات اطعام شوند.

این نمودار توسط شاه ون تنظیم شده است. باید توجه داشت که در چین قدیم جنوب را در بالا قرار می‌دادند.

اعضای بدن

همچنین هشت «سه خطی» اصلی، هریک نشانگر یکی از اعضای بدن هستند:

چ، ین : نشانگر سر: بر تمام بدن حکومت می‌کند. جایگاه اندیشه و تصمیم‌گیری است.

ك، اون : نشانگر شکم: برای ذخیره کردن است. نشانه‌ی فرزند آوردن و ثمر داشتن، یا انبار کردن.

چن : نشانگر پا: پا بر روی زمین قدم می‌گذارد، و پیش می‌رود، نشانه‌ی عمل کردن و پیشروی است.

سون : نشانگر رانها : رانها پوشیده‌اند، و هدف خود را ظاهر نمی‌کنند، اما از «چن» پیروی می‌کنند، و پیش می‌روند.

ك، ان : نشانگر گوش: گوش در بیرون خالی است، اما اگر چیزی به خوبی شنیده شود، از یاد نمی‌رود. نشانه‌ی اندرزپذیری است.

لی : نشانگر چشم: چشم از داخل نوحالی است. یعنی نباید فقط به دیده‌ها کفایت کرد. نشانه‌ی مینی بودن و سطحی بودن است.

کن : نشانگر دست: دستها محکم می‌چسبند و سخت کار می‌کنند، یا متصل می‌شوند. نشانه‌ی کوشش و توکل با هم است.

تویی : نشانگر دهان: دهان وقتی از روبرو دیده شود، گویی رو به بالا باز می‌شود، در حالیکه از نیم رخ گویی رو به پایین باز می‌شود، ازین رو، هم نشان از بهشت دارد، هم نشان از جهنم. یعنی دارای هر دو خاصیت نیکی و بدی است.

رنگ‌ها

سفید : نشانه‌ی زمین است. و نشاندهنده‌ی سحر، رنگ «ین» است.

آبی : رنگ صبح است، رنگ آسمان و روح، و در عالم جسم، نشانه‌ی اندیشه.

زرد پررنگ : نشانه‌ی غروب آفتاب، تواضع، صحت و درستی.

زرد کم‌رنگ : رنگ نور، رنگ طلا، رنگ الهام.

سبز : رنگ طبیعت، رنگ ایمان.

قرمز : رنگ خون، هوس، احساسات و عشق زمینی است.

قرمز پررنگ : رنگ نور است وقتی تشدید شود.

سیاه : رنگ شب است.

چگونه بایی چینگ فال می گرفتند

چینیان هرگاه بخواهند با یی چینگ فالی بگیرند، وقتی را به اینکار اختصاص می دهند که فراغتی داشته باشند، چیزی مزاحم آنها نشود تا بر «شش خطی» و تفسیر آن تأثیر بگذارد. معتقدند که تمرکزی مداوم و راسخ لازمست تا خطوط «شش خطی» به دقت حساب شود، و در عین حال باید نیت کاملاً روشن باشد.

معتقدند کلماتی که با آن سؤال را می پرسند از اهمیت بسیار برخوردار است. سعی می کنند سؤال خود را به نحوی مطرح نمایند که جوابی قطعی امکان پذیر باشد. اگر نیت در مورد انتخاب میان دو موضوع بود، مثلاً: «آیا شغل الف را قبول کنم، یا شغل ب را؟» سؤال را به دو قسمت بخش می کنند، ابتدا سؤال می کنند: «اگر شغل الف را انتخاب کنم، چه نتایجی به دست خواهد آمد؟» بعد سؤال می کنند «اگر شغل ب را انتخاب کنم، چه نتایجی به دست خواهد آمد؟» بعد با مقایسه ی دو جواب به دست آمده، یکی از دو شغل را انتخاب می کنند. اگر بخواهند که جواب، اشاره یی به زمان داشته باشد، در سؤال خود محدوده یی زمانی مطرح می کنند، مثلاً: «آیا عاقلانه است که تا دو هفته ی دیگر سفری به خارج از کشور بروم.» یا، «تا سه ماه دیگر

کارم چطور خواهد شد؟»

معتقدند اندرزهای «یی‌چینگ» هنگامی که در شروع کاری هستند، بسیار پرارزش است. چون در این مرحله هنوز قادرند تصمیم بگیرند از کدام راه بروند و می‌توانند کاملاً بر اوضاع مسلط شوند. چینیان می‌پندارند وقتی در مورد وقایع آینده با رهنمودهای یی‌چینگ مجهز باشند، بهترین راه مقابله‌ی با آنها را می‌دانند، و بیشتر احتمال موفقیت وجود دارد، تا وقتی که در تفال یی‌چینگ تأخیر کنند، که آنگاه در خطر بحرانی جدی باشند، و برای نجات، اقدامی شدید لازم شود.

اگر جوابی که دریافت می‌کنند به نظر گنگ یا بی‌تناسب برسد، آن را کنار نمی‌گذارند. بلکه آن را مطالعه می‌کنند، و سعی دارند به آن فکر کنند. چرا که ممکنست یکباره، نشانه‌ها روشن شود، و از طبیعت واقعی یکی از عمیقترین مشکلات انسان پرده بردارد، و راه حل آن را نشان دهد.

به نظر آنها اغلب گویی که یی‌چینگ قدرت دارد سطح ظاهر اشتغالات ذهنی را بشکافد و در مورد مشکلات پنهانی اشخاص اندرز بدهد، مشکلاتی که عمیق‌تر و اساسی‌تر هستند. اگر آدمی از این مشکلات آگاه نباشد، امید نیست که در نظر اول، معنی واقعی این جواب را درک نکند.

حکیمان چینی به شاگردان خود توصیه می‌کنند، اگر جواب مطابق طبع شما نبود، البته می‌توانید آن را نادیده بگیرید و از هر راهی که می‌خواهید، بروید. اما تجارب مکرر، در طول قرنهای متمادی به بسیاری از مردم آموخته است، که پذیرفتن پاسخ یی‌چینگ بهتر است و نهایتاً بیشتر مقرون به صواب است.

یی‌چینگ برای چینیان، کتابی مقدس است و از اینرو در عرف آنان، نسبت به یی‌چینگ احترام بسیاری رهايت می‌شود، و از آن معترمانه نگاهداری می‌کنند. آنها، کتاب را عموماً «رپارچه‌ی ابریشمی سیاهی می‌پیچند، و آن را در طاقچه‌یی می‌گذارند که بالاتر از شانه، و رو به شمال باشد.

برای فال گرفتن با یی‌چینگ سه روش وجود دارد. روش چوبهای بومادران، روش سه سکه، و روش شش قطعه‌ی چوب.

میان این سه روش، قدیمی‌ترین و پیچیده‌ترین، و بدون شك بهترین، روش چوبهای بومادران است. فال گرفتن با چوبهای بومادران احتیاج به تمرین، نوعی مهارت و صبر زیاد دارد، اما نتیجه‌ی آن ارزش زمان مصرف‌شده را دارا است. حکیم چینی می‌گوید روش تفال از کتاب تقدیرات مسأله‌ی جدی است که نباید آن را سرسری گرفت. این کار یکی از آن نظامهاست که هرچه تمرکز و کار بیشتری در موردش انجام شود، نتیجه‌ی امر کیفیت بهتری خواهد داشت.

روش چوبهای بومادران

طبق سنت پنجاه چوب بومادران برای این روش مورد لزوم است. این چوبها، شاخه‌های خشك بومادران، یا هزاربرگ است. ۲۷ برای چینیان باستان گیاه بومادران مقدس بوده، و یکی از اشیاء «روح‌واره»، و صاحب فضایل ویژه بوده، از اینرو برای استفاده در موارد طالع‌بینی بکار می‌رفته است. تا همین قرن حاضر، گیاه بومادران روی قبر کنفوسیوس و اطراف آن کاشته می‌شده است. در عمل شاخه‌های چوبی، به طول ۱۲ تا ۱۸ اینچ، به‌خوبی می‌تواند کاربرد داشته باشد. چوبها را در جعبه‌ی مناسب می‌گذارند و در کنار کتاب نگاهداری می‌کنند.

اینك ببینیم يك فرد چینی با اعتقاد، چگونه تفال را شروع می‌کند: او روکش ابریشمی سیاه را از دور بی‌چینگ باز می‌کند آن را بر میزی پهن می‌کند و کتاب را روی آن قرار می‌دهد. در مقابل کتاب، رو به شمال می‌ایستد و سه بار در مقابل آن تعظیم می‌کند. در کنار کتاب عودی، در عوددانی مناسب روی میز می‌سوزاند، و چوبهای بومادران را از درون جعبه به‌در می‌آورد. در مدت اجرای مراسم گوشش می‌کند مغز خود را از افکار پریشان خالی کند، و تنها روی نیت خود متمرکز شود. حکیم چینی، به شاگردان تازه‌کار خود در اجرای این شیوه

توصیه می‌کند که این کار را بدون شتاب انجام دهید، و اگر در جایی گیر کردید، نگران نباشید. بعد از اینکه چند باری با چوبهای بومادران تفال زدید، می‌بینید چوبها را به‌طور خودکار جابه‌جا می‌کنید، و می‌توانید کاملاً بر سؤال خود متمرکز شوید.

- شیوه‌ی فال گرفتن با چوبهای بومادران به این ترتیب است:
- ۱- دسته چوبها را می‌گیرند، و یکی از آنها را جدا می‌کنند و به جمبه باز می‌گردانند این چوب نقشی ندارد، و تنها هدف آن، رساندن تعداد مجموعه‌ی چوبها به عدد جاذب و پرمعنای ۵۰ است.
 - ۲- ۴۹ چوب باقی را جلوی خود دسته می‌کنند.
 - ۳- با دست راست خود، چوبها را با حرکتی ناگهانی به دو دسته تقسیم می‌کنند، و این دو دسته را جدا از هم قرار می‌دهند.
 - ۴- با دست راست یک چوب از مجموعه‌ی دست راستی برمی‌دارند و آن را میان انگشت چهارم (بنصر) و انگشت کوچک (خنصر) دست چپ قرار می‌دهند.
 - ۵- حال به مجموعه‌ی چوبهای سمت چپ توجه می‌کنند. با دست راست خود، ازین مجموعه، چهارتا چهارتا کنار می‌گذارند، و درست‌چپ قرار می‌دهند. تا وقتی از مجموعه، چهارتا چوب، یا تعداد کمتری باقی بماند.
 - ۶- چوبهای باقیمانده (یا یک چوب باقیمانده) را میان انگشت چهارم (بنصر) و انگشت وسطی دست چپ قرار می‌دهند.
 - ۷- حال با دست راست، از مجموعه‌ی دست راستی هم چهارتا چهارتا جدا می‌کنند و کنار می‌گذارند تا از مجموعه، چهارتا چوب، یا تعداد کمتری باقی بماند.
 - ۸- چوبهای باقیمانده را میان انگشت وسطی و سبابه‌ی دست چپ قرار می‌دهند.

حال میان انگشتان دست چپ، مجموعه‌ی ۵ یا ۹ چوب قرار دارد: (۱ + ۱ + ۳، ۱ + ۳ + ۱، ۱ + ۲ + ۲، یا ۱ + ۴ + ۴). این چوبها را با دقت کنار می‌گذارند.

حال چوبهایی را که قبلاً به دو دسته تقسیم کرده بودند جمع می‌کنند. این چوبها را به دست می‌گیرند (۲۹ منهای ۵ یا ۹ چوب روی هم). تمام جریان را دوباره از مرحله‌ی (۲) شروع می‌کنند:

يك چوب از مجموعه‌ی دست راستی برمی‌دارند و آن را میان انگشت چهارم (بنصر) و انگشت كوچك دست چپ قرار می‌دهند. چهارتا چهارتا از مجموعه‌ی چوبهای دست چپ کنار می‌گذارند، تا چهار یا کمتر از چهارتا چوب باقی بماند. چوبهای باقی‌مانده را میان انگشت چهارم (بنصر) و انگشت وسطای دست چپ قرار می‌دهند. از مجموعه‌ی چوبهای دست راست، چهارتا چهارتا کنار می‌گذارند، تا چهارتا چوب یا کمتر باقی بماند. این چوبها را میان انگشت وسطی و سبابه دست چپ قرار می‌دهند. حالا تعداد چوبهایی که میان انگشتها مانده‌اند، ۴ عدد یا ۸ عدد هستند (۲+۱+۱، ۱+۲+۱، ۱+۳+۱، و یا ۴+۳+۱). این چوبها را در کنار، اما کمی جدا از اولین دسته‌ی ۵ یا ۹ قرار می‌دهند.

يكبار ديگر چوبهای باقی مانده را جمع می‌کنند، البته دسته‌ی ۵ یا ۹ تایی و دسته‌ی ۴ یا ۸ تایی را با آن مخلوط نمی‌کنند. حال تمام جریان را يكبار ديگر برای بار سوم از مرحله‌ی (۳) شروع می‌کنند. اینبار هم تعداد چوبهای باقیمانده در دست، در آخر (مرحله‌ی ۸) ۴ یا ۸ عدد است.

وقتی این کار کامل شد، سه دسته چوب کنار گذارده به دست می‌آید که شامل ۵ یا ۹ چوب، ۴ یا ۸ چوب، و سرانجام ۴ یا ۸ چوب است. از اینجا خط پائین «شش‌خطی» به دست می‌آید. شماره‌های به دست آمده را با جدول زیر مقایسه می‌کنند.

$5 + 4 + 4$		يك خط يانگ پير
$9 + 8 + 8$		يك خط ين پير
$5 + 8 + 8$ $9 + 8 + 4$ $9 + 4 + 8$		يك خط يانگ جوان
$5 + 4 + 8$ $5 + 8 + 4$ $9 + 4 + 4$		يك خط ين جوان

چنانچه در جدول فوق می بینید چهار نوع خط ممکن است به دست آید. وقتی خطوط مناسب با اعداد پیدا شد، و یادداشت گردید، همه ی ۴۹ چوب را جمع می کنند، و یکبار دیگر تمام جریان را تکرار می کنند، تا خط دوم در «شش خطی» خود را (از پائین) به دست آورند. شش بار تمام این جریان انجام می شود، تا تمام خطوط «شش خطی» (به ترتیب از پایین به بالا) به دست آید. وقتی «شش خطی» کامل شد، چوبها را جمع می کنند و به جعبه بازمی گردانند.

خطوط به دست آمده ی «شش خطی» را نگاه می کنند تا ببینند آیا خطوط «پیر» یا «جوان» هستند، اگر «شش خطی» فقط از خطوط «یانگ» جوان (————) و «ین» جوان (— —) باشد

تشکیل شده باشد، فقط حکم، توضیح و تصویر آن «شش خطی» را در متن می خوانند. تفسیر خطوط را مناسب سؤال نمی دانند. ۲۷

اگر «شش خطی» به دست آمده شامل خطوط «یانگ» پیر (—⊙—) با خطوط «ین» پیر (—X—) باشد

علاوه بر حکم و توضیح، تفسیرهای «امیر چو» را در باره ی خطوط متغیر به دست آمده می خوانند.

خطوط پیر، خطوط متغیر هم خوانده می شود، زیرا وقتی متغیری به دست می آید، باید آن را به شکل مقابلش تغییر داد، و شکلی دیگر تشکیل داد، مثلاً: —⊙— یانگ پیر، هم به صورت یانگ

عمل می کند و هم تبدیل به «ین جوان

می شود، ین پیر —X— هم به صورت ین

عمل می کند و هم تبدیل به یانگ جوان عمل می شود، جریان خطوط متغیر، يك «شش خطی» جدید به دست می دهد.

متن اصلی، حکم، توضیح و تصویر این «شش خطی» جدید (اما نه تفسیر خطوط) نور تازه یی بر سؤال می تاباند.

به هر چهار نوع خط، شماره یی آئینی داده شده.

—X—	شماره‌ی آئینی ۶ (خط متغیر)
=====	شماره‌ی آئینی ۷ (ساکن)
— —	شماره‌ی آئینی ۸ (ساکن)
—○—	شماره‌ی آئینی ۹ (متغیر)

بدینجهت است که تفسیر امیر «چو» بر هر خط با یکی از دو شماره‌ی ۶ یا ۹ همراه است. شماره‌های آئینی ۶ و ۹ مربوط به دوخط متغیر است.

حال برای آشناتر شدن با روش فال‌گرفتن از یی‌چینگ، نمونه‌یی ببینیم. به فرض‌نیت کرده‌اند، و چوبهای بومادران را ریخته‌اند، و نتایج زیر به دست آمده:

=====	= ۵ + ۸ + ۸	خط ششم (بالایی)
— —	= ۹ + ۴ + ۴	خط پنجم (از پایین)
—○—	= ۵ + ۴ + ۴	خط چهارم (از پایین)
=====	= ۹ + ۴ + ۸	خط سوم (از پایین)
—X—	= ۹ + ۸ + ۸	خط دوم (از پایین)
=====	= ۵ + ۸ + ۸	خط یکم (پایینی)

اولین «شش‌خطی» به دست آمده، «شش‌خطی» شماره‌ی ۳۰ خواهد بود.

لی: زیبایی درخشانده

محل این «شش‌خطی» را با مراجعه به جدول راهنما (ص ۷۷) پیدا می‌کنند، یعنی سه‌خطی پایینی را در ستون عمودی و سه‌خطی بالایی را در ستون افقی. محل تلاقی این دو سه‌خطی شماره‌ی ۳۰ است (ص ۲۰۰). حکم و توضیح و تصویر به‌اضافه‌ی تفسیر دو خط دوم و چهارم امیر چورا می‌خوانند.

این دو خط، خطوط متغیر «شش خطی» است.
 آنگاه دو خط متغیر این «شش خطی» را به خطوط مقابلشان

تغییر می دهند. خط دوم —X— تبدیل به —————
 می شود، و خط چهارم —○— تبدیل به —————
 می شود.

در نتیجه «شش خطی» شماره ی ۲۶ به نام تا، چ او (ص ۱۸۵)
 به معنی «نیروی عظیم رام کننده» به دست می آید که به شکل زیر است:

حکم، توضیح و تصویر این «شش خطی» را مطالعه می کنند،
 و رجوع به تفسیر خطوط را لازم نمی دانند.
 و سرانجام، آنچه خوانده اند باز می خوانند. و سعی می کنند
 قسمت هایی از آن را در مورد سؤال خود به اجرا در آورند. اغلب جوابی
 که به دست می آید شامل مطالبی است که در خواندن اول، به نظر
 هریب و بی تناسب می رسد، اما آنها که ممارست دارند، به زودی در
 می یابند که قسمت اعظم اندرزهای کتاب، به نحوی شگفت انگیز، با
 سؤال مطابقت دارد.

حکیم چینی به شاگردان می گوید:

بی چینگ متنی بسیار قدیمی است، و امکان دارد که گفتارهای
 آن ظاهراً چندان تناسبی با مسأله ی امروز، و یا با دنیای امروز
 نداشته باشد. برای درک آنچه کتاب به شما پیشنهاد می کند، نخست
 باید حال و هوای این متن را در کل احساس کرد، برای اینکار فال
 خود را به آهستگی بخوانید، و به تصاویر سرشار و غنی آن اجازه دهید
 که در ذهن ناخودآگاه شما فوران کند.

سپس یکبار دیگر آن را بخوانید و کوشش کنید پیام پنهان پشت
 کلمات را به طور الهامی درک کنید.

هنگامی می رسد که در اثر آشنایی بیشتر با این کتاب، خواهید
 توانست «کلمات بین خطوط» را بخوانید، و در قطعه های گوناگون،
 هرچه بیشتر عمق مفاهیم را درک کنید.

روی سخن یی‌چینگ با ذهنیتی است پخته‌تر، عمیق‌تر، و دور از منطق دنیایی. و ازین سطح است که روشنی فکر پدید می‌آید.

اگر میان معنای متن «شش‌خطی»، و مفاهیم خطوط متغیر آن تفاوتی عظیم دیدید، بدین معنی است که جواب اصلی به ترتیبی، در شرایط خاص و در وقایع خاصی، با سؤال شما تطبیق خواهد یافت.

اگر دیدید که «شش‌خطی دوم»، متضاد شش‌خطی اولست، بدان معنی است که «شش‌خطی» اول درباره‌ی حوادث نزدیکتر است، و شش‌خطی دوم، در مورد پیشرفت دورتر و دیرتر حوادثی است با روحیه‌ی کاملاً مغایر اولی.

روش سه سکه

روش سه‌سکه بسیار ساده‌تر از روش قدیمی‌تر چوبهای بومادران است، تنها شش بار، سه سکه را بر زمین می‌ریزند، و نتایج به دست آمده را یادداشت می‌کنند، تا بدون کوششی آن‌چنانی، «شش‌خطی» به دست آید.

بنا بر رسم قدیم، صحیح‌ترین سکه برای استفاده، سکه‌های قدیمی برنزی است، که فقط در يك طرف نوشته دارد، و سوراخی در وسط سکه تعبیه شده. البته این سکه‌ها امروزه یافت نمی‌شوند، و در نتیجه چینیان معمولاً از سکه‌های رایج استفاده می‌کنند.

برای شروع، سه سکه‌ی يك اندازه انتخاب می‌کنند، و تعیین می‌کنند که کدام طرف سکه نماینده‌ی طرف نوشته شده‌ی سکه‌ی قدیم چینی باشد. معمولاً طرفی که ارزش سکه بر روی آن حك شده، انتخاب می‌شود.

سه سکه را آزاد در دست می‌گیرند و تکان می‌دهند، بعد آنها را بر روی سطحی هموار و صاف می‌ریزند.

یادداشت می‌کنند که سکه‌ها از کدام طرف افتاده‌اند.

اگر «خط» آمد، شماره‌ی ۲ را حساب می‌کنند، و اگر «شیر» آمد، شماره‌ی ۳. بنا براین، اگر هر سه سکه خط آمد، روپهم برابر ۶ خواهد شد، که شماره‌ی آئینی خط «ین» پیر — — است.

اگر هر سه سکه شیر آمد، رویهم برابر ۹ خواهد شد که شمارهی آئینی خط «یانگ» پیر — — — — — است.

اگر دو سکه خط و یک سکه شیر آمد، رویهم برابر ۷ خواهد شد که شمارهی آئینی خط یانگ جوان — — — — — است.

اگر دو سکه شیر و یک سکه خط آمد، رویهم برابر ۸ خواهد شد، که شمارهی آئینی خط ین جوان — — — — — است.

اولین شمارهی که از ریختن سکه‌ها به دست می‌آید، خط زیرین «شش‌خطی» خواهد بود.

سکه‌ها را دوباره در دست تکان می‌دهند و می‌ریزند، تا خط دوم از پائین به دست آید، و به همین ترتیب ادامه می‌دهند تا هر شش خط به دست آید. بعد خطوط به دست آمده را در جدول راهنما (ص ۷۷) پیدا می‌کنند اگر یک یا چند خط متغیر در «شش‌خطی» به دست آمده وجود داشت، «شش‌خطی» دیگر را هم پیدا می‌کنند، که در واقع شاهد «شش‌خطی» اولست، و متن آن را چنانچه در قسمت تفال زدن به روش چوبهای بومادران ذکر شد، می‌خوانند.

روش شش‌قطعه چوب

روش شش قطعه چوب، اسانترین روش برای تفال‌زدن یا بی‌چینگ است. فقط این شش قطعه چوب را در دست می‌گیرند و یکبار آنها را روی میز می‌ریزند، و نتیجه را یادداشت می‌کنند، و «شش‌خطی» بلافاصله به دست می‌آید. معتقدند برای شروع، این بهترین روش است. وقتی با ترتیب اصطلاحات علمی و فنی کتاب تقدیرات بیشتر آشنا شدند، با روشهای دیگر تفال می‌زنند.

برای این روش شش‌قطعه چوب مخصوص تهیه می‌شود. این شش‌قطعه طولی حدود ۸ سانتیمتر در عرض ۱ سانتیمتر و ضخامتی حدود یک‌هشتم سانتیمتر دارد. در عهد قدیم، این قطعات معمولاً از ماده‌ی گرانبها نظیر عاج، لاک‌لاک‌پشت یا چوبهای کمیاب

ساخته می‌شود. اما اکنون آنها را به سادگی از چوبهای معمولی، به اندازه‌ی مناسب تهیه می‌کنند.

این قطعات چوب از يك طرف كاملاً سیاه‌رنگ می‌شود و از طرف دیگر، سیاه‌رنگ با نواری سفیدرنگ به پهنای ۱۵ سانتیمتر درست در وسط آن.

بدین‌ترتیب این ۶ قطعه‌چوب، از آن طرفی که سیاه‌رنگ است نشانگر خطوط «یانگ» ————— و از آن طرفی که نوار سفید

در وسط دارد نشانگر خطوط «ین» ————— است. برای به‌دست

آوردن يك «شش‌خطی» چوب‌ها را پشت‌سر می‌برند و درهم قاطی می‌کنند، بعد آن‌ها را روی میزی در مقابل می‌ریزند. قطعه‌چوب نزدیکتر، خط پائینی خواهد بود و اگر روی سیاه آمده باشد، یانگ است، و اگر روی با نوار سفید، ین است، و به همین ترتیب به نسبت نزدیکی و دوری، خطوط را از پایین به بالا مشخص می‌کنند، تا «شش‌خطی» به دست آید. «شش‌خطی» را در جدول راهنما (ص ۷۷) به ترتیب ذکر شده در روشهای قبلی، پیدا می‌کنند. حکم، توضیح و تصویر را می‌خوانند. و جواب سؤال داده می‌شود.

این روش ساده‌ترین روش تفال زدن با یی‌چینگ است. اما جواب سؤال فقط منحصر به يك «شش‌خطی» می‌شود. و از آنجائیکه هیچ «خط متغیری» وجود ندارد، تفسیرهای امیر چو روی خطوط قابل استفاده نخواهد بود، و در نتیجه «شش‌خطی» دومی (به عنوان شاهد) وجود نخواهد داشت.

روش شش قطعه‌چوب را در شروع کار با یی‌چینگ، وقتی هنوز آمادگی ندارند که از عهده‌ی معمای خطوط متغیر برآیند، یا وقتی سخت عجله دارند، به کار می‌بندند، اما خود معتقدند که فایده‌ی آن محدود است.

و اگر بخواهند که یی‌چینگ به بهترین وجه جواب بدهد، باید آمادگی کار روی آن را داشته باشند. به‌رحال اگر با شش قطعه‌چوب شروع می‌کنند، همواره کوشش دارند که بالاخره روزی با چوبهای بومادران تفال بزنند.